

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniæ Agrippinæ, 1603

Cap. 2. Quomodo amor proprius, cum affectibus ex eo ortis sit
mortificandus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59574](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59574)

DE MORTIF. VOLVNT. 327

tur. Si omnē industriā collocet, vt suppellex domestica & quicquid in ædib⁹ obiectū est oculis carnis, bellè oiteat, sit mētia lauta, & palato grata, parū verò curet animā esse purā à vitijs, & virtutib⁹ humilitatis, māsuetudinis, alijsq̄ue ornatā, atq̄ ita cōpositā, vt diuinis oculis placeat. Si in multis pijs operibus exercere se negligat, ne ab alijs irrideatur, aut detrimētū aliquod patiatur, maximè si erant opera lege aliqua diuina vel humana imperata. Si singulari amore aliquem prosequatur, cuius cōsuetudine in magnas animi distractiones & perturbationes incidat, contristetur autē, si eius familiaritate seui nequeat. Hi omnes, alijsq̄e id genus, sunt affectus inordinati ex amore proprio profecti, quibus homo in suis rebus præcipuè seipsum & non Deum quærit. Sed iam videbimus, quemadmodum sint cum sua radice mortificandi & subiugandi.

CAPVT. II.

Qua ratione mortificandus sit amor proprius, cum affectibus ex eo ortis.

Sec-

SERVVS Dei ad mortificandum
 amore in proprium in rebus ad ho-
 norem spectantibus, debet eū tan-
 tū honorem optare & acceptare, quo
 se vel alios credat posse reddi melio-
 res, vel quem non potest sine iusta cau-
 sa repudiare. Quod si honor ad nihil
 horum necessarius sit, aut proficit, ce-
 petendus vel quærendus non est, et
 in illo aucupando homo non nisi pro-
 prium commodum finis loco spectare
 possit. Pugnandum autem est con-
 tra huius generis amorem exercitio
 contrariorum, ut si quando occasio
 offerat defectus naturales cum aliquo
 pudore patefaciendi, patefacere non
 reformidet: noxas quoque in quarum
 ignorantia vel incuria lapsus est, modo
 scādalu absit, & periculū anime, nō ca-
 let, instar eorū qui fastu & arrogantiā
 medi suas laudes effutiant coram vi-
 lijs, quando nulla etiam se offert occa-
 sio: id verò in animo propositum lu-
 beat, talis apud homines haberi, quā-
 lis sit apud Deum, & in humilitate fi-
 cere progressum, extirpata superbia.
 Item si, quæ opera bona præstare pos-
 sit clam, ea non faciat publicè circa se
 cessat.

DE MORTIF. VOLVNT. 327

cessitatem: sed nec dona & charisma-
ta diuinitus accepta cuiquam aperiat,
nisi Patri spirituali, quem in salute a-
nimæ curanda elegit. Quod si quædã
opera bona nõ ita secre: è fieri possint,
quin in aliorum notitiam ventiant, ea
vana gloria, vel calumniarum metu
prætermittat, sed in omnibus tantum
quærat Dei gloriam, suamque salutem,
& gaudeat in corde, quod a nonnullis
irrideantur. Si ob aliquem defectum
arguatur, aut bonum eius opus in ma-
lam partem trahatur, si scandalum, dã-
numque omne spirituale absit, si-
lento se tueatur, non excuset, nec pur-
get. Sic mortificandus est amor pro-
prius circa honorem. Sed quia magni
momenti est mortificatio huius affe-
ctus, nonnulla maioris declarationis
causa adiungemus.

IN rebus ad vitæ conseruationem,
cura nũe corporis & fortunarum per-
tinentibus seruus Dei amoris proprii
mortificandi causa non debet vel expe-
tere vel admittere superuacanea, &
quæ tantum ad voluptatem concilian-
dam seruiant, sed quæ sunt necessaria. *orat. 22 de*
Quod docuit alicubi B. BASILIUS. *Cor anima.*
pori.

328 II. PARS TRACTATVS.

poti, inquit, seruiendum non est, nisi
necessitas postulet Et rationem addit,
quia si molliter tractetur, bonis animi
viam præcludit. Et quia in rebus ne-
cessarijs fallere nos potest amor pro-
prius, vt vel inordinato affectu, vel
peruerso sine illas vsurpemus, amorẽ
proprium coercere inter eos limites
debemus, vt ex parte nostra carere ve-
limus voluptate & gustu quem præ-
bent, modò sit res licita & honesta. Lo-
quor de rebus ad vitam necessarijs vt
cibo, potu, vestitu, somno, honestate
creatione, alijsque similibus, quæ quia
inclinationi nostræ sunt conformes
voluptatem quandam habent annexam,
qua si homo ex parte sua carere
cupiat, multum apud Deum mereri
potest. Quod fit, quando homo in cor-
de suo dicit: si possem sine vlla volup-
tate necessitati succurrere, ob Dei amo-
rem, & ad imitandam Christi crucem
libenter facerem. Itaque amor pro-
prius mortificatur, quando rebus ne-
cessarijs, neque affectu neque sine in-
ordinato vtimur, sed tantum vt natu-
rali necessitati, diuinæq; ordinationi
quæ est, vt vtamur creaturis ad corporis

DE MORTIF. VOLVNT. 329

ris nostri sustentationem, faciamus satis.

Vt autem rectius intelligamus, quo fine res necessarias usurpare debeamus, ad mortificandum amorem proprium, cum mandandaque merita (quæ res est maximi ponderis) observandū est, inter opera, quæ ad gloriam Dei à nobis præstantur, quædam suapte natura esse bona, & sancta, vt orare, quod est opus religionis: elemosynam pauperi dare, quod est opus caritatis, debita restituere, præceptis parentum obsequi & superiorum, quæ sunt opera iustitiæ, vel virtutum. In his operibus, vt bona sint, & vt in gratia existens illis aliquid mereatur, non opus est alium propositum esse finem quàm ipsa habent. Itaque si seruus dei in horum operum exercitio, non apponat prauum finem, vel hominibus placendi, vel nomen & famam aucupandi, sed tantū ea præstet, quia sūt præcepta vel consulta in noua lege à Deo, vel quia per se sūt opera bona, iā verè illis promereri potest vitam æternam.

VERVM est, ea præstantiora maiorisque meriti fore, si actuali cōsideratione

9° II. PARS TRACTATVS

172. q. 27. a. tione ad Dei gloriam referantur, vt
3. q. 4. 2. hoc magis ei placeamus: tamen id ne-
sent d. 40. cessarium non est: satis enim est ad ea
93. a. 5. b. præstanda moueri, quia bona sunt,
38 q. 1. a. 1. & in lege diuina approbata, ac vtz
ad 4. Ca- ternæ, ampliorisque gratiæ in iustis
set. 12. q. meritoria. Nam vt affirmat D. THO-
114. a. 3. MAS Aquinas, & cum eo Theologi om-
nes, ratioque naturalis euincit, vt o-
pus aliquod sit meritorium, sufficit si
natura sua bonum sit, si finem bonū
cuiusque virtuti præstitutum habe-
at, si non affectum circumstantijs vi-
tiosis, & exerceatur ab homine existen-
te in gratia & caritate, qua Deum dili-
gat super omnia. Cuius doctrinæ illa
causa est, quia omne opus bonum nul-
lo vitioso fine inquinatum ex se re-
dit in Deum, ac maximè, quia illa vo-
luntas, qua iustus Deum sibi propo-
nit tanquam vltimum finem, serioque
constituit illi seruire, & in omnibus
placere, omnia opera bona quasi secū
trahit, vt recta intentione fiant. itaque
quia illa ex tam bono fonte & radice
prodeunt, certū est omnia virtualiter
vt Theologi loquuntur, referri in Deū,
esseque vitæ æternæ meritoria. Quæ
10

DE MORTIF. VOLVNT. 321

res magno solatio est pijs & iustis, eos
que vehemēter inflamat, ut iugi
honorū operū exercitationi se dedant.
Iam verò alia seruorum Dei ope-
ra sunt, quæ sua natura nec bona
nec mala sunt, & idē vocantur
adiaphora, vel indifferentia, ut
edere, bibere, dormire, ambulare,
rudere, ciuilia officia tractare, liberos e-
ducare, emere, vedere, ædificare. Hæc
& id genus alia innumera opera, in
quibus magna temporis & vitæ hu-
manæ pars consumitur, ut bona sint,
iustoque valeant ad promerendam vi-
tam æternam, suæ naturæ relinquen-
da non sunt, sed aliquo fine bono ex-
ornāda. ut si seruus Dei ea faciat, quia
Deus voluit ea fieri, vel quia ad vi-
tam humanam sunt necessaria, vel
quia ad bonum aliquem finem condu-
cunt, vel etiam quia ratio humana di-
ctat faciēda. Quod si ea præstet, nul-
lo horum finium proposito, tum à so-
lo amore proprio oriuntur, commōdi-
tantur sui studioso, ac proinde nul-
lam vim merendi apud Deum habēt.
sino verò ob dictos fines, vel alium cu-
iusvis virtutis faciat, ut quia parentes
vel

vel superiores ita mandant, quod est obedientiæ, vel vt solatium aliquod præstet proximo, quod est caritati tunc illa. alioquin adiaphora, efficiuntur bona, & in eo qui existit in gratia, teste S. Thoma, alijsq; Theologis, vitæ æternæ meritoria.

12. q. 18. a. H si ita constitutis, vt intelligatur
9. 2. sent. d. quando amor proprius mortificandus
40. q. 5 a 1. sit in dictis operibus ad vitam humane
de malo. q. nam necessarijs, animaduertendū est
2. 2. 5. hac mortificatione opus nō esse, cui
 ita sūt necessaria, vt sine detrimento
 mitti non queāt: sed tantū cum cura
 damnum aliquod deleri possunt, quæ
 nō sint superflua, cuiusmodi sunt co-
 porū recreationes quædā, varia sum-
 ptuū ministeria, ædium orationum
 victus vestitusq; comoda, quæ cum
 iacturā minui possunt. Sed & mortifi-
 cationi aliquādo locus est quādo diuina
 ordinatione etiā valde necessaria sub-
 trahuntur, cōformatio suā voluntate in
 diuina exēplo, lob, & di. edo. sui non
 Domini benedictū. Vt vtō homo pro
 suadeat sibi, ita esse faciendū, debet
 los mētis ad se reflectere, & penitentia
 expēdere, quātū malorū ex vno impo-

DE MORTIF. VOLVNT. 339

prio profectū sit, quomodo omnium
peccatorū ante hac cōtra Deū cōmissio-
rū fons fuerit & seminariū. Et quē ad-
modū homo sceleratus nō modō per-
sequitur hostē, à quo iniuria affectus est,
sed etiā eius parētē, à quo genitus est:
sic amator virtutis, nō solum debet o-
disse, & è medio tollere peccatum, à
quo occisus est, verū etiam persecui
& mortificare amorem proprium,
qui fons est & origo omnium peccato-
rum commissorum, quo fonte semel
sublato, longius absit ab occasione de-
inceps delinquendi. Illud quoque sci-
re debet, quò plus amorem proprium
mortificāri, hoc Deum liberaliorē fo-
re in diuino amore illi cōmunicando:
idcirco enim filius Dei in hunc mundum
venit, factus homo, & pro homi-
ne passus, vt ignem caelestem secum
deferret, eum que in cordibus nostris
accēderet. Et quia amoris diuini ignis
repugnat igni amoris proprii: quo ho-
mo maiores progressus faciet expugnā-
do cum diuina gratia amor: ē propriū,
expurgādo per mortificationē animū
ab eius sordibus: hoc De^o magis magis
q̄; indies sua diuini amoris & gratiæ
dona pretiosissima cumulabit. CA-

Luc. 12.

Aug. 1. 23.
9. 36.